Nicolaus <de Lyra> [Oth.]: Biblia latina. [Enth.:] Postilla / Nicolaus de Lyra [u.a.]
Nürnberg: Anton Koberger, 1485 Seite 33

Prologus

Quid tibi vis vt viuens donem dilectissime fi-
li: aut successionis titulo post vitā relinquā:
nisi qđ ad sacrarū scripturarū noticiā confe-
rat: et gressus tuos in catholice veritatis so-
lidissimo feruore cōfirmet. Hec est em̄ quā corde gesto ac
ore ꝓfiteor: et de qua puto scriptū fuisse. pater filijs notā
faciet veritatem suā: quā cū ab ineūte etate nō recepissē
ſ sub iudaice cecitatis ꝑfidia natus: sacras literas nō a
sacris doctoribus didicissē: ab erroneis mgr̄is errores sē-
sus trahebā: literam rectam non rectis cauillationib⁹ vt
ceteri illius perfidie duces temerarie inuoluere satagens
Cum vero placuit illi cuius misericordia mensurā nō ha-
bet: me a tenebris ad lucē: a caliginosa turbine ad serenū
aerem euocare: ceciderūt quodāmodo squame de oclis
mentis mee et cepi scripturā sacram aliquanto studiosi⁹
relegere. et iam nō ꝑfide sed humiliter veritatē inquirere:
et ingenij mei viribus nō cōfidens toto corde a dn̄o postu-
lare: vt qđ salubrius anime mee esset cordi meo infigē di-
gnaret: nocte dieq̄ȝ eius auxilium p̄stolabar. sicq̄ȝ factū
est vt catholice fidei desideriū in mente mea de die in diē
fortius incādesceret q̄ ad ipam fidē quā corde gerebam
publice ꝓfiterer: et ea fere etate q̄ tu nūc es baptismi sac-
mentū in huius eccīe sacro fonte suscepi. pauli nomē as-
sumens te tūc infantie innocētia gaudēte. q̄ p⁹ me in eta-
te illa tenera sacro lauacro ab originali culpa mūdatus
es: anq̄ȝ actuali inq̄nari valuisses nomē Alfonsi suscipi-
ens: ꝓusq̄ lr̄as noiare nouisses. ꝓcedente vero tp̄e sacrarū
literarū studio insistēs vtriusq̄ȝ testamēti lectioni opā de-
di: et interdum a mgr̄is viuentibus audiendo. sepe etiā
sctōrū doctorū aliorūq̄ȝ insignīū virorū: q̄ ab hac vita tran-
sierūt opa relegendo: diuina donāte clemētia. q̄ prius fu-
erā mgr̄ erroris: factus sū discipulus veritatis. quousq̄ȝ
ad hanc quā vides senectutē accessi. et vt verū tibi fatear
inter pressuras scl̄i. et curie nostre curas: quib⁹ qn̄q̄ȝ ven-
tilatus sum. hec fuit p̄cipue delectatio mea: hoc singulare
solaciū meū: eternū et immutabilē deū: eiusq̄ȝ mirabilia
opa in sancte et immaculate legis sue lectione cōtempla-
ri: nec tamen hi quos ꝓsperos vulgus appellat successus
defuerunt. Nā me licet prorsus immeritum non ad par-
uum ecclesie gaudiū diuina gratia sblevauit. Prio ei ad
carthaginēsē: deinde ad hanc Burgen̄. sedē ꝓmot⁹ am-
plissimis ecclesie dei fauorib⁹ sum nutrit⁹: eccl̄asticis etiā
secularia adiecta sunt: cum tam in domo gloriose memo-
rie iustissimi regis Enrrici: q̄ȝ eius illustris plante inditi
regis nostri Sigismūdi officiō suscepto satis familiariter
sum versatus. Fratrē vero tuū p̄mogenitū ac te q̄ȝ clemen-
ter q̄ȝ pie oipotētis clementia tractauit: ego nō referam:
vos ipsi cognoscite. Unū est qđ silētio ꝯmittere nō possū
nobis ex leuitico sanguine descendētib⁹ aliquātulū demō
stratū fuisse: quod an̄ tot secula scriptū est. tribui leui nō
fuisse datā possessionem. q2 dn̄s est possessio eius: deus ei
est possessio nostra. christus hereditas nr̄a: q̄ purgatur⁹
filios leui vt sacrificia domino in iusticia offerrent: voce
ꝓphetica antiquitus predicatus: his iam diebus mani-
bus patris se sacrificium verum tractari ꝑmittit: vtinā
sic acceptans sicut et tolerās. Nec volo ista me putes sup-
uacue iactanterue inseruisse. vitāq̄ȝ meā frustra annunci-
asse tibi: cum non supuacuum q̄nimmo necessariū reor
omnipotentis beneficia cognoscere: et arrogātie attribu-
endum non est: infirmitatis ꝓprie aperta et inficta confes-
sio: presertim cum tibi loquar a memoria hec excider̄ nul-
lo vnq̄ tp̄e vellem. nec em̄ me satis gratum puto tantorū
beneficiorum receptorē agere. si cū vita mea illorū reco-
gnitio q̄escat. tibi aūt nō ab re: inter ceteros hec libenter
enarro: vt que beneficio etatis nō vidisti: saltē a patre au-
diens memorie tradas. iunioribusq̄ȝ q̄ forsan nō audiert
cū horū occurrerit sermo. frequēter enarres. vt et illi enar-
rent filijs suis ne obliuiscātur operū domini. sed legē ei⁹
exquirant. Cuius clariori exq̄sitioni fili charissime. cum
nō modicū ꝯferant studiū et disciplina: ad q̄ te licet iuriū
doctrinis a puericia occupatum interdū anhelare conspi-
cio: et inter studia iuris et disceptationū forensiū occupa-
tiones vtriusq̄ȝ testamenti spicas quasi furtim rumina-
re tētantē aliq̄ mihi munusculo excitare sepe ꝓposui. deside-
riūq̄ȝ tuū p̄mo fauore iuuare. et q2m̄ innūerabilia pene
opa q̄rū varietate diuia scp̄tura circūdata refulget. po-
stilla Nicolai de lyra tā sui recētia q̄ȝ digna celebritate
clarescit: q̄ vtrunq̄ȝ testm̄ studiose discernēs lr̄alē sen-
sum q̄ inter ceteros p̄cipuus ē copiosa luculentia tra-
didit. hanc tibi donare ꝓposui. Et cū infirmitatis hūa-
ne p̄iculo detentus. dierū meorū finē ignorē. merito tn̄
ex etate accelerare suspicor. Memor sum illam tibi ex
bibliotheca mea electā iā bis ꝑlegisse: cū vero summi pa-
tris clemētia vitā meā miscditer ꝓlongauit. visū est
mihi: vt qđ legare ꝯceperā inter viuos: nō vnde dona-
rē. ſ paterna addimēta paterno munuscl'o cumularē:
et in gazophilacio eius qui vite dies addidit: etiā si mo-
dicū aliq̄d superadderem. Nec em̄ q2 multa donare n̄
possumus: manum ex toto retrahere licet: vnusquisq̄ȝ
enim tanti debitor est quātū ingenij sui vires exoluere
valent: nec quisq̄ȝ apud deū ꝓ soluendo debito cōpos
non est. cum vltra facultatem nō petit: nec opulentior
debito est: cum nihil habeat quod nō receperit. ſ mise-
ricordia eius his que possumus ꝯtētat̄. iusticia. n. oia
queq̄ȝ valemus transcēdit. Cū ḡ postillā hanc discur-
rissem. et si solennissima et miranda copiositate scp̄tā
cōspicio: q2 tn̄ nullū opus humanū adeo ꝑfectū est: q̄n
ei supaddi aliquid possit. Et de sola scriptura diuia scri-
ptum est. ne addas quicq̄ȝ verbis illius. expedire pu-
taui aliquibus in locis aliqua additare in illis perma-
xime: vbi sanctorū doctrinas aliquatenus pretermissas
conspexi. Nec fuit propositi mei curiose inquirere q̄d
supplerem sed libenter sine supplementis transiui: nisi
vbi ipa me supplementa vocarūt. Quare nec volumen
ꝓposui scribere: nec libri nomine gloriari. sed postillam
ipam cū paucis admodū additionib⁹ in margine trā-
scripꝗ tibi donare: vt et ipi nouicij studētes facere solēt
qui cum librum aliquem affectuose ꝑlegunt. aliquib⁹
glosulis sepe manu ꝓpria ꝯscriptis margines occupāt
vt firmius memorie quod legerint tradant. nondū tn̄
vt ꝓposui totam postillam discurrere valui: tum eta-
tis pondere et passionum illi adherētiū grauitate. tū
tarditate ingenij: tū etiā occupationū multitudine et
hūanorū casuū varietatib⁹ obsistētib⁹: q̄ his in ꝑtibus
nōnunq̄ȝ abundant. Sed licet aliq̄ ex parte nōdū ꝑfe-
cerim: qđ trāscursum est ꝯfestim dono: reliquū si de⁹ cō-
pleri ꝑmiserit donaturus. Nec enim impꝑfecti occasio-
ne qđ scriptū erat retinere volui: immo in quasdam ar-
ras ꝯmercij nostri illico tradere. Hoc est ḡ fili mi testa-
mētū meū: hi sunt codicilli mei: hoc ex illis prelegatū
agnosce: vt in lege dn̄i sit volūtas tua: et in lege ei⁹ me-
diteris die ac nocte. Meditatōem vero tuā hec et simi-
lia relegendo puriorē ꝓfecto: et suauiorem afficies ḡ-
tanter. Igitur donū hoc tui pentis accepta patna affe-
ctione. et leta manu donatū. Sȝ omittam⁹ h: et oīpo-
tentis dei cuius op⁹ aggredimur. et a q̄ et cū q̄ ois sapi-
entia fuit sp̄ et est ante euū auxilio humillimis p̄cib⁹ in-
uocato: q̄cq̄d huic postille addidim⁹: stilo plano et oīm
verborū flore deposito exp̄mentes manū aratro iā im-
ponamus.

Supra prologū primū postille in principio habite q̄
incipit. Hec oia liber vite. Siliter supra scdm ꝓlogū
eiusdē postille q̄ incipit. Uidi in dextra sedēt̄ sup thro-
nū &c. Sequit̄ additio sup vtrūq̄ȝ ꝓlogum.

Quoniā intentio postillatoris p̄cipue v̄sat̄ circa
sensum lr̄alem. ideo an̄ oia q̄rendū v̄r. vtrū sen-
sus lr̄alis ceteris sensibus sacre scripture sit di-
gnior: et videt̄ q̄ nō. nā s̄m aplm. ij. Corint. iij. Litera
occidit sp̄us aūt viuificat. ſ sensus lr̄alis ꝓprie funda-
tur in lr̄a. sensus vero sp̄ualis fundat̄ ꝓprie supra signifi-
catōem sp̄ualē: q̄ res significate ꝑ lr̄am vlterius alias
res significāt. ḡ sensus lr̄alis sacre scripture nō viuifi-
cat ſ occidit. et ꝑ ꝯn̄s nō est dignior ceter̄ sensib⁹. Pre-
terea: dignior ē doctrina q̄ habet̄ ꝑ sensus spirituales

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-254/0032
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG